

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра банківської справи та страхування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан економічного факультету
Анатолій ДІБРОВА
«28» серпня 2024 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри банківської справи та
страхування
Протокол № 1 від «19» серпня 2024 р.
Завідувач кафедри
Вікторія КОСТЮК

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Корпоративні фінанси»
Лариса ОЛІЙНИК

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ
«БАНКІВСЬКА СИСТЕМА»**

Галузь знань:	07 Управління та адміністрування
Спеціальність:	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітня програма:	Корпоративні фінанси
Факультет:	Економічний
Розробник:	доцент кафедри банківської справи та страхування, кандидат економічних наук, доцент Файчук О.В.

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни
БАНКІВСЬКА СИСТЕМА
(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	бакалавр	
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	
Освітня програма	Корпоративні фінанси	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	3	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	2	-
Семестр	4	-
Лекційні заняття	30 год.	- год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	- год.
Лабораторні заняття	- год.	- год.
Самостійна робота	60 год.	- год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	- год.

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: формування у майбутніх фінансистів системи спеціальних знань та вмінь з проблем розвитку та сучасного стану банківської системи та оволодіння практичними навичками проведення банківських операцій.

Завдання: формування системи знань щодо суті та значення банківської системи в сфері економічних відносин; ознайомлення студентів з теорією функціонування і розвитку світової банківської системи; визначення таких категорій як «банк», «банківська система», «банківська діяльність», «банківські операції»; ознайомлення з нормативно-правовими актами і особливостями функціонування банків в Україні; набуття знань щодо діяльності банку та його основних операцій; опанування технологіями проведення банківських операцій;

набуття практичного досвіду з проведення банківських операцій в Автоматизованій банківській системі Б2.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 2. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК 3. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК 4. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК 5. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК 6. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 8. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПРН 4. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПРН 5. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПРН 7. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН 8. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПРН 11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН 13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПРН 14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПРН 17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПРН 18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для: повного терміну денної форми здобуття вищої освіти;

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	денна форма					заочна форма			
	тижні	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
			л	п	с.р.		л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Змістовий модуль 1. Банківська система та її функції									
Тема 1. Економічна сутність та структура банківської системи	1	14	2	2	5	-	-	-	-
Тема 2. Грошово-кредитна політика центральних банків	2-3	18	4	4	5	-	-	-	-
Тема3. Міжнародна банківська система	4-5	18	4	4	5	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1		35	10	10	15	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Комерційний банк – основна складова банківської системи України									
Тема 4. Порядок створення і організація діяльності комерційного банку	6-7	18	4	4	10	-	-	-	-
Тема 5. Формування ресурсної бази комерційного банку	8-9	18	4	4	10	-	-	-	-
Тема 6. Активні операції комерційного банку	10-11	16	4	4	10	-	-	-	-
Тема 7. Розрахункові операції комерційного банку	12-13	18	4	4	10	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2		72	16	16	40	-	-	-	-
Змістовий модуль 3. Технології проведення банківських операцій									
Тема 8. Проведення банківських операцій в Автоматизованій банківській системі Б2	14-15	13	4	4	5				
Разом за змістовим модулем 3		13	4	4	5				
УСЬОГО ГОДИН		120	30	30	60	-	-	-	-

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Економічна сутність та структура банківської системи	2
2	Грошово-кредитна політика центральних банків	4
3	Міжнародна банківська система	4
4	Порядок створення і організація діяльності комерційного банку	4
5	Формування ресурсної бази комерційного банку	4
6	Активні операції комерційного банку	4
7	Розрахункові операції комерційного банку	4
8	Проведення банківських операцій в Автоматизованій банківській системі Б2	4

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Економічна сутність та структура банківської системи	5
2	Грошово-кредитна політика центральних банків	5
3	Міжнародна банківська система	5
4	Порядок створення і організація діяльності комерційного банку	10
5	Формування ресурсної бази комерційного банку	10
6	Активні операції комерційного банку	10
7	Розрахункові операції комерційного банку	10
8	Проведення банківських операцій в Автоматизованій банківській системі Б2	5

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- захист практичних робіт;
- інші види.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати, есе;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. **Розподіл балів**, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний навчальний курс навчальної дисципліни – URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1774>

2. Муравський О.А., Файчук О.В., Костюк В.А. Методичні вказівки до проходження навчальної практики з дисципліни «Банківська система» для студентів ОС «Бакалавр» зі спеціальності, 072 - «Фінанси, банківська справа та страхування». К: Редакційно-видавничий відділ НУБіП України, 2021. 36 с.

3. Муравський О.А., Файчук О.В. Методичні рекомендації для самостійного вивчення дисципліни «Банківська система» для студентів заочної форми навчання ОС «Бакалавр» галузь знань 07 - «Управління та адміністрування», спеціальність 072 - «Фінанси, банківська справа та страхування». К: Редакційно-видавничий відділ НУБіП України, 2020. 48 с.

4. Муравський О.А., Файчук О.В. Методичні рекомендації для проведення практичних занять та самостійного вивчення дисципліни «Банківська система» для студентів денної форми навчання ОС «Бакалавр» галузь знань 07 -

«Управління та адміністрування» спеціальність 072 - «Фінанси, банківська справа та страхування». К: Редакційно-видавничий відділ НУБіП України, 2021. 44 с.

5. Муравський О.А., Файчук О.В., Костюк В.А. Методичні рекомендації до проходження навчальної практики з дисципліни «Банківська система» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Корпоративні фінанси» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». К: Редакційно-видавничий відділ НУБіП України, 2024. 37 с.

6. Banking system: tutorial / Kostiuk V.A., Muravskyi O.A., Faichuk O.V., Shvets N.R. Kyiv : NUBIP, 2024. 408 p.

4. Рекомендовані джерела інформації

1. Банківська система: навчальний посібник / за заг. ред. Т.С. Смовженко. Львів : Новий Світ-2000, 2020. 536 с.

2. Костюк В.А., Бобирець Я.В., Файчук О.В. Тенденції розвитку банківського кредитування економіки в Україні. Електронне наукове фахове видання "*Соціально-економічні проблеми і держава*". 2021. №2 (25), С.29-40. URL: <https://sepd.tntu.edu.ua/index.php/en/archive/-125-2021>

3. Костюк В.А., Костик К.Ю., Файчук О.В., Розвиток фондового ринку в Україні в умовах війни. *Ефективна економіка*. №11. 2023. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/2513/2549>

4. Костюк В.А., Степаненко Я.О., Файчук О.В. Розвиток діджитал-банкінгу в структурі механізму дистанційного обслуговування банку в умовах військового стану. *Економіка і управління бізнесом*. – Випуск 14, №4. 2023. С. 54-68. URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/bioeconomy/article/view/48648>

5. Нормативні акти України – законодавство для практиків. URL: <http://www.nau.kiev.ua>

6. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>

7. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>

8. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>

9. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://bank.gov.ua/>

10. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України. URL: <http://www.ssmc.gov.ua>

11. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org>

12. Сторінка сайту економічного факультету. URL: <https://nubip.edu.ua/structure/ef>

13. Україна фінансова – інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку. URL: <http://www.ufin.com.ua>

14. Цифрові гроші. Освітній серіал на платформі «Дія.Освіта». URL: https://osvita.diia.gov.ua/courses/digital-money?gad_source=1&gbraid=0AAAAApx72VSNvROliv0DvaOwmSqPCupBF&gclid=Cj0KCQiAsaS7BhDPArisAAX5cSDvkYkrqlJDDqrqiAMFmJZEg3dBcPMUo0wcK2fG6wRGAVgXawIaJb0aAhY2EALw_wcB

15. Faichuk Olga, Faichuk Oleksandr. The role of banks in crediting of innovative projects to ensure sustainable development of the agricultural sector. National and world financial and economic systems in the conditions of modern challenges: N.Davydenko, T.Kosova, O.Lemishko, Yu.Nehoda, T.Oliynyk and others: [Ed. By Doctor of Economic Sciences, Prof.Davydenko N.]. Collective monograph Verlag. SWG imex GmbH, Nürnberg, Deutschland, 2022. pp.228-251

16. Goodhart Ch. (2011) The Basel Committee on Banking Supervision a History of the Early Years, 1974–1997, Cambridge University Press, 597 p.

17. Labenko, Oleksandr, Lymar, Valeriia, Faichuk, Olga, Dolzhenko, Inna, Hutsol, Taras , Belei, Svitlana, Parafiniuk, Stanisław, Kwasniewski, Dariusz, Tabor, Sylwester, Kiurcheva, Lyidmila. Assessment of the Efficiency of the Financial Mechanism of Environmental Management. Production Engineering Archives. Volume 30 (2024): Issue 3 (September 2024) - <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85204433257&origin=resultslist>

18. Managing bank profitability in terms of challenges and threats: monograph / Oksana Drahan, Viktoriia Kostiuk, Oiga Faichuk, Oleksandr Faichuk. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2023. 104 p.

19. Mechanism for the Implementation of Remote Banking Services in the Context of Modern Challenges and Threats: monograph / Viktoriia Kostiuk., Olha Faichuk, Oleksii Muravskyi. Tallinn: Teadmus OÜ, 2024. URL: https://api.teadmus.org/storage/published_books/MECHANISM_FOR_THE_IMPLEMENTATION/monograph.pdf